

Kuva: Suomen valokuvataiteen museo / Kulutusosuuskuntien Keskusliiton kokoelma / rajattu

1. Pula-ajasta normaalioloihin

1950-luvulla elämä oli rauhallisempaa
ja yksinkertaisempaa kuin nykyisin.
Maailma alkoi kuitenkin muuttua nopeasti.
Pula-ajasta siirryttiin normaalioloihin.
Monet asiat, joista ei aiemmin osattu uneksiakaan,
tulivat tavallisille ihmisille mahdollisiksi.

Hyviä tapoja arvostettiin.
Vanhempia ja opettajia toteltiin.
Kasvatus oli tiukkaa kotona ja koulussa.
Monet lapset alkoivat saada taskurahaa
tai tienasivat sitä itse.
Kaikkia kannustettiin säästämiseen.
Jos vei kolikkonsa kouluun,
opettaja antoi kuvan,
joka liimattiin omaan säästökirjaan.
Kuvan numero kertoi kolikon arvon.

Opettaja laittoi rahan isoon lippaaseen,
jonka avain oli pankin säilössä.

Suomen väkiluku kasvoi vauhdilla.
Perheissä oli paljon lapsia
ja kouluissa luokat suuria.

Nuorison seurustelu tarkoitti
elokuviissa käyntiä
ja pussaamista kotiovella.
Kunnon poika ei heti ehdotellut
tämän enempää.

Keskustelu

*Millaisia toiveita sinulla oli 50-luvulla?
Opetettiinkö sinulle koulussa säästämistä?
Kerro nuorten seurustelusta 50-luvulla.*

Kuva: Kirsi Alastalo

Pula-ajasta normaalioloihin

Kysymyksiä

Kerro elämästäsi 50-luvulla.

Millaisia toiveita sinulla oli 50-luvulla?

Mitkä asiat olivat silloin toisin verrattuna nykyaikaan?

Saitko lapsena taskurahaa?

Opetettiinkö sinulle koulussa säästämistä?

Miten ansaitsit ensimmäiset markkasi tai pennisi?

Oliko sinulla lapsena säästölipas tai säästöpossu?

Minkälaisia kohteita varten säästit?

(vaatteet, moottori- tai polkupyörä, matka, ompelukone, huonekalut)

Oletko kuulunut kultapossukerhoon?

(lapsille suunnattu postipankin kanta-asiakas-ohjelma 1958–2003)

Entä kuuluitko johonkin muuhun kerhoon?

Kerro nuorten seurustelusta 50-luvulla.

Katso

YouTube: Hae YouTubesta ”Helsinki 50-luku” > Helsinki 1940 - 50 -luvuilla.

(11,5 min video, jonka selostuksena neljä laulua: Georg Malmstén – Stadin kundi (1952), Kauko Käyhkö – Kolmen sepän ruuhka (1959), Rita Elmgren – Kolmen sepän rumba (1955) sekä Eugen Malmstén – Töölön Tuula (1939))

Kuuntele

Elävä arkisto: Hae ”1950-luvulla Suomi sai olympiakisat ja Miss Universumin”.

(12 min audio, jossa on yleiskatsaus 1950-luvusta ja tietoisuuteen)

Elävä arkisto: Hae ”1950-luvun teinit”.

(29 min + 27 min audiot lukiotyttöjen päiväkirjamerkinnöistä: ensitanssiaiset, romanttinen saksanopettaja, Tuulen viemää -elokuva, pojat, kouluhippojen maalatut pimut ym.) Valitse ryhmälle kuunneltavaksi 1–3 lyhyttä katkelmaa.

Vaatii keskittymiskykyä.

Lue

Ylen Uutiset: Hae ”Juhlan kunniaksi kannat kattoon”.

Käytöksen kultainen kirja (artikkeli, jossa esimerkkejä käytös- ja tapaohjeista)

Kotimaisten kielten keskus: Hae ”Sanoin saavutettu – satavuotias Suomi” >

Valitse ”Sanoin saavutettu: 1950-luku”. (monikymmensivuinen kooste)

Hakusanoja

1950-luku Suomessa, pula-aika, säännöstely